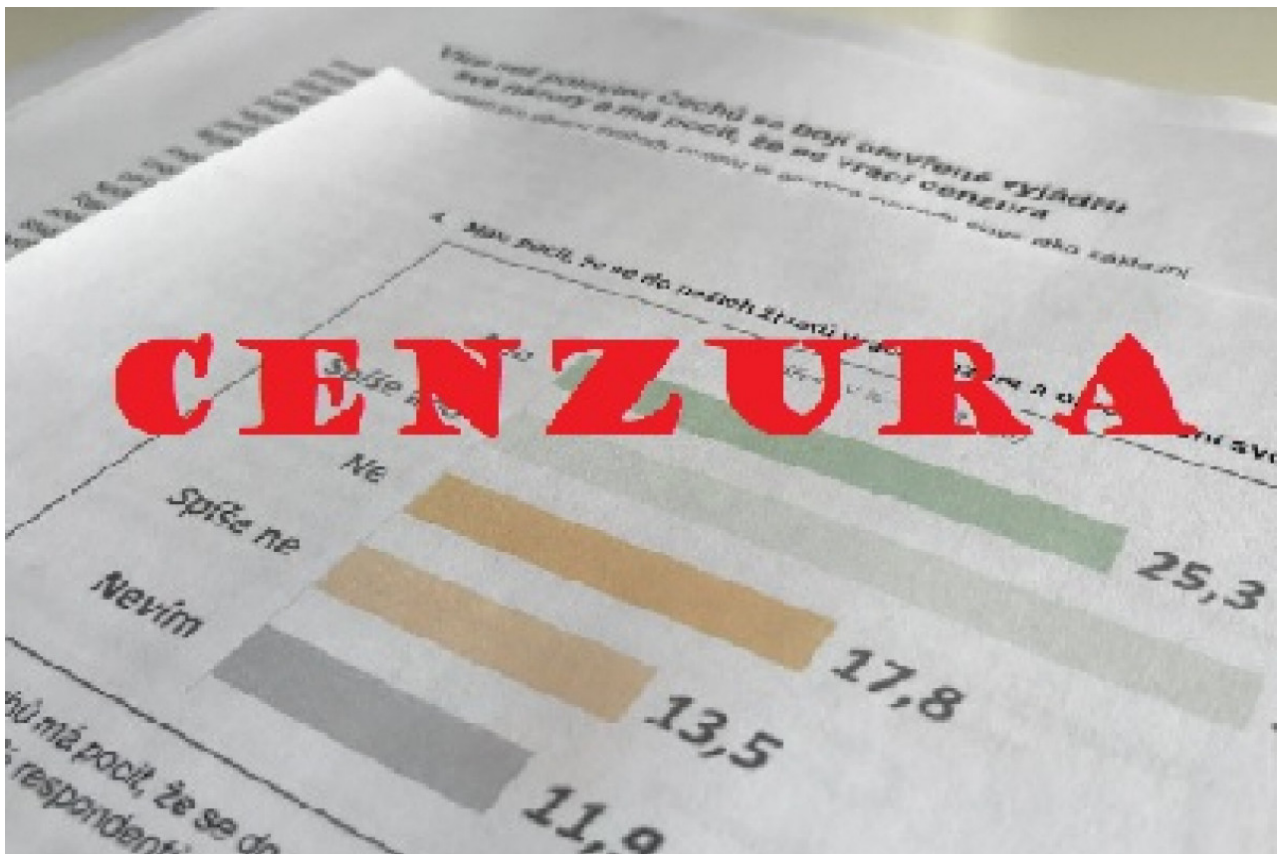

Nepravdivé informace šíří především vládní politici, ukázal průzkum

prvnizpravy.cz/zpravy/politika/nepravdive-informace-siri-predevsim-vladni-politici-ukazal-pruzkum

politika

Více než polovina Čechů se bojí otevřeně vyjádřit své názory. Co se týká dezinformací, ty jsou pode nich nejvíce šířeny vládními politiky, veřejnoprávními a mainstreamovými médii. Vyplývá to z průzkumu SANEP pro Společnost pro obranu svobody projevu.

Ilustrační foto

22. května 2023 - 10:30

Zároveň lidé nepovažují za nutné proti nepravdivým informacím bojovat novou legislativou. Vyplynulo to z průzkumu o stavu svobody projevu agentury SANEP, který byl zpracován pro Společnost pro obranu svobody projevu (SOSP).

Průzkum, jehož podrobné grafy zveřejnila SOSP v uplynulém týdnu, ukázal, že otevřeně vyjadřovat své názory se bojí více než polovina Čechů. Celých 54,7 % dotázaných odpovědělo kladně na otázku, zda se někdy bojí otevřeně vyjádřit svoje názory. 45,3 % dotázaných dalo najevo, že se nezdráhá své názory říkat otevřeně.

Nejvíce se bojí vyjádřit otevřeně své názory lidé starší 50 let, vyjádřilo se tak až 72,8 % dotázaných. U lidí ve věku 30 až 49 let byly odpovědi vyrovnané, 49,7 % procent se obává otevřeně vyjadřovat své názory a 50,3 % se vyjadřovat názory nebojí. Ve věkové skupině 18 až 29 let se 41 % procent lidí bojí svůj otevřený názor projevit; naopak 58,4 % tuto obavu nemá.

V této otázce se odpovědi respondentů rozdělily i dle příjmů. Šetření ukázalo, že nejméně se bojí vyjádřit své názory nízkopříjmová skupina lidí, až 53,7 %. Nejvíce se bojí vyjádřit své názory lidé spadající do vysokopříjmových skupina, celkem 59,9 %.

Problém otevřeně vyjadřovat své názory nemají lidé se základním vzděláním a se vzděláním bez maturity (57,7 %). Naopak největší obavy vyjádřit názor mají lidé se středním vzděláním s maturitní zkouškou, a to až 64,5 %. Vyrovnanější byli odpovědi u lidí s vysokoškolským vzděláním: 57 % procent se vyjadřovat názory obává; 42,2 % tyto obavy nemá.

Dále průzkum podle věkových kategorií zjišťoval podle, zda Češi mají pocit, že se do našich životů vrací cenzura a omezování svobody projevu. Zde se lidé ve věku 30 až 49 let a lidé ve věku 50 a více let shodují, že cenzura a omezování svobody projevu sílí. První skupina si to myslí z 64 % a druhá z 64,5 %. V případě lidí ve věku 19–29 let vnímá cenzuru a omezování svobody projevu 41,5 %, a 34,2 % procent ten pocit nemá.

Lidé také odpovídali dle svých příjmů. Nejvíce respondentů, kteří mají má pocit, že se do našich životů vrací cenzura, patří do skupiny, jejíž příjmy se pohybují v rozmezí 35–50 tisíc korun, vyjádřilo se tak celkem 66,3 %. Pocit návratu cenzury pociťují i lidé s příjmy do 35 tisíc korun, odpověděl z nich tak tak 54,4 % dotázaných. U lidí s příjmy 50 tisíc korun a více vnímá sílící cenzuru 46,7 % lidí, a 44 % návrat cenzury nepozoruje.

Dotázaní se také vyjádřili k otázce, jestli je potřeba bojovat s nepravdivými informacemi. Lidé říkají jednoznačné ‚ne‘, přičemž na tom panuje shoda bez ohledu na věk či příjem. Všechny věkové skupiny se ve své většina jednoznačně shodují, že to není potřeba. Respondenti ve věku 50+ si ze 42,6 % myslí, že nepravdivé zprávy se vymýtít nedají, toho názoru je i 31,2 % lidí ve věku 30 až 49 let a 32,1 % lidí ve věku 18 až 29 let.

Celkem 39,3 % procent lidí s příjmy 50 tisíc a více korun si myslí, že se nepravdivé zprávy nedají vymýtít, stejně to vidí 35,1 % procent lidí s příjmy v rozmezí 35–50 tisíc korun a i 31,5 % lidí s příjmy do 35 tisíc korun. Všechny skupiny boj s dezinformacemi také označily za na nutné zlo doprovázející demokracii, bojovat podle nich lze diskusí a vzděláním.

Jak šetření následně ukázalo, podle respondentů nepravdivé informace šíří především vládní politici, veřejnoprávní a mainstreamová média. I zde je mezi lidmi shoda bez ohledu na věk či příjem. Že vládní politici šíří nepravdivé informace si myslí 72,1 % lidí věkové skupiny 50 a více let, 69,4 % lidí ve věku 30 až 49 let a 61,5 % dotázaných ve věku 18 až 29 let.

Toho názoru, že lživé informace šíří veřejnoprávní média je 63,1 % procent lidí věkové skupiny 50 a více let, 60,3 % lidí ve věku 30 až 49 let a 55,4 % dotázaných ve věku 18 až 29 let.

Mainstreamová média šíří lži podle 61,3 % lidí z věkové skupiny 50+, myslí si to také 58,1 % procent lidí z věkové skupiny 30 až 49 let a 49,2 % respondentů od 18 do 29 let.

Šířené lži s vládních řad vnímá také 63,5 % lidí s příjmy 50 tisíc a více korun, 65,4 % respondentů s příjmy mezi 35–50 tisíci korunami a 74,2 dotázaných s příjmy do 35 tisíc korun. Všechny tři skupiny se shodují v tom, že dezinformace šíří i veřejnoprávní a mainstreamová média.

V případě šíření nepravdivých informací a zamlčování pravdivých informací, považuje za nejvíce nebezpečnou oblast provládní propagandu bagatelizující energetickou a ekonomickou krizi 60,5 % lidí v kategorii 30–49 let a 66,9 % lidí starších 50 let. Celkem 59,2 % respondentů ve věku 18–29 let za nejvíce nebezpečnou považují proruskou propagandu o válce na Ukrajině.

Provládní propagandu bagatelizující energetickou a ekonomickou krizi považuje za nejvíce nebezpečnou nízkopříjmová skupina, a to 87,7 %. Nejvíce příjmoví mají větší obavu z proukrajinské propagandy o válce na Ukrajině s 45,5 %, a v těsném závěsu z proruské propagandy o válce tamtéž 44,8 %.

Také jsme psali:

Ivan je zhruba sedmkrát šikovnější než Vitek. Vidlák se rozjel

Novou legislativu v oblasti svobody projevu ocenila věková skupina z řad nejmladších 43,7 %, a 41,1 % lidí ze skupiny s příjmy 35–50 000. Až 77,1 % lidí ve věku 50+ jsou přesvědčeni o tom, že žádnou další legislativu v této oblasti nepotřebujeme. Ze 72,7 % je to tom přesvědčena také nízkopříjmová skupina. Zde opět panuje shoda, že žádné nové legislativy není potřeba, bez ohledu na věk a příjem.

Výsledky šetření také odhalily, že lidé získávají informace z jiných zdrojů, než jsou ty veřejnoprávní. Sociální sítě a platformy typu YouTube sleduje 98,8 % lidí věku 18–29, dále 92,3 % procent lidí ve věkové kategorii 30–49 let a 78,3 % procent lidí ve věku 50+. Zájmu se těší i velké zpravodajské weby, u lidí ve věku 18–29 let z 48,8 %, u věkové skupiny 30-49 let ze 71, 7 % a z věkové skupiny nad 50 let je sleduje 52.9 % .

Naopak veřejnoprávní média jako je Česká televize a Český rozhlas sleduje pouhých 1,7 % lidí z mladší věkové skupiny, 29,3 % ze skupiny lidé ve věku 30–49 let a 39,5 % lidí ve věku na 50 let. Z veřejnoprávních médií čerpá nejméně skupina s příjmy do 35 tisíc korun, celkem 7,7 %. Z denního tisku čerpá informace výrazně více skupina s nejvyššími příjmy, a sice v počtu 33,6 %. Z webů, které

vláda nebo některá média označují za dezinformační, čerpá informace obecně málo lidí bez ohledu na věk či příjem, a to zhruba v rozmezí 2–10 %.

Reprezentativní průzkum, na jehož podrobné výsledky se můžete podívat [zde](#), prováděla agentura SANEP. Sběr dat probíhal v období 13.–26. února 2023 a zúčastnilo se jej 3256 dotázaných.

(jk, [sosp.cz](#), foto: red.)

Zprávy

Politika

Regiony

Byznys

Sport

Exkluzivně